

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 10.11.2005
COM(2005) 551 galīgā redakcija

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PADOMEI, EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

**KOPIENAS LISABONAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANA
MŪSDIENĪGA MVU POLITIKA IZAUGSMES UN NODARBINĀTĪBAS
VEICINĀŠANAI**

SATURS

1.	Ievads	3
2.	Jauns impulss MVU politikai.....	3
3.	Īpašie pasākumi.....	5
3.1.	Uzņēmējdarbības un iemaņu veicināšana	5
3.2.	MVU pieejas tirgum uzlabošana.....	6
3.3.	Birokrātisko šķēršļu pārvarēšana	7
3.4.	MVU izaugsmes potenciāla uzlabošana	8
3.5.	Dialoga un konsultāciju ar MVU ieinteresētājām pusēm stiprināšana	9
4.	Secinājumi.....	10

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PADOMEI, EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

KOPIENAS LISABONAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANA MŪSDIENĪGA MVU POLITIKA IZAUGSMES UN NODARBINĀTĪBAS VEICINĀŠANAI

1. IEVADS

Mazie un vidējie uzņēmumi (MVU), kam pēc definīcijas ir mazāk nekā 250 darbinieku¹, aizņem lielu Eiropas ekonomikas daļu: ES to ir apmēram 23 miljoni, tie nodrošina apmēram 75 miljonus darba vietu un tie ir 99 % no visiem uzņēmumiem. MVU ir nozīmīga Eiropas rūpniecības daļa, tā nav mazsvarīga, jo dažās nozarēs, piemēram, tekstilrūpniecībā, celtniecībā vai mēbeļu ražošanā tie dod līdz 80 % nodarbinātības. MVU ir nozīmīgs uzņēmējdarbības iemaņu, radošas pieejas avots un dod savu ieguldījumu ekonomikas un sociālajā saliedētībā.

Jaunā Izaugsmes un nodarbinātības partnerība īpaši uzver vajadzību uzlabot uzņēmējdarbības vidi, ņem vērā MVU rūpes un nodrošina tos ar pienācīgu atbalstu. Tiešām, MVU ir neatvietojami nodrošinot spēcīgāku, ilgstošāku izaugsmi un vairāk un labākas darba vietas. Bez tam, lai atdzīvinātu ekonomiku, Eiropai vajag vairāk cilvēku, kas vēlas kļūt par uzņēmējiem, tāpēc ir svarīgi veicināt uzņēmējdarbības kultūru.

Tādēļ MVU labvēlīga politika gan Kopienas, gan dalībvalstu līmenī kļūst arvien nozīmīgāka, lai atraisītu ES potenciālu. Šo iemeslu dēļ Komisija strādā, lai noturētu MVU politikas darba kārtībā un piedāvā MVU politikā sākt jaunu posmu, ko īstenos, cieši sadarbojoties ar dalībvalstīm. Šis paziņojums rada saskanīgu sistēmu starp dažādiem uzņēmumu politikas instrumentiem, un tā mērķis ir īstenot principu „vispirms jādomā par mazākajiem” visā ES politikā. Tas izgaismo lielākās problēmas, ar kādām MVU ikdienā sastopas, piedāvā jaunas akcijas, kas nostiprinātu to spējas noturēties tirgū, augt un radīt darba vietas, un jaunus veidus, kā veicināt dialogu un konsultācijas starp ieinteresētajām pusēm. To darot, tā skaidri atbalsta Lisabonas Integrētās pamatnostādnes² un Kopienas Lisabonas Programmu³.

2. JAUNS IMPULSS MVU POLITIKAI

Šis paziņojums izvirza vairākus mērķus un akcijas, kas norāda, kā veikt Kopienas Lisabonas Programmas pasākumus MVU labā. Īpaši tas dod norādījumus, kā ieviest Lisabonas Integrētās pamatnostādnes tā, lai tās kalpotu MVU. Acīmredzami tādi ir 14. un 15. norādījums, kuri attiecas uz labāku reglamentāciju un augstāku

¹ Sk. Komisijas ieteikumus 2003/361/EK

² Padomes Ieteikumi 2005/601/EK par dalībvalstu ekonomiskās politikas galvenajām pamatnostādnēm.

³ Komisijas paziņojums: Kopīgi pasākumi izaugsmes un nodarbinātības sekmēšanai: Kopienas Lisabonas programma, KOM (2005) 330.

uzņēmējdarbības kultūru un vidi ar lielāku konkurenci un atbalstu MVU. Tie īpaši palīdzēs īstenot valsts reformu programmas, ko dalībvalstis ir apņēmušās īstenot. Tiešām, jaunās MVU politikas panākumi galvenokārt ir atkarīgi no dalībvalstu rīcības, jo to pārziņā paliek uzņēmumu politika, kamēr Kopienas politiskā sistēma sniedz atbalstu un papildina to centienus.

Paziņojums rada **MVU pasākumu politikas sistēmu** un integrē esošos uzņēmumu politikas instrumentu mērķus, īpaši Eiropas Mazo uzņēmumu hartu un Uzņēmējdarbības darba plānu, lai izveidotu sinerģijas un veicinātu Eiropas MVU politikās pieejas pārredzamību. Jo īpaši Hartas ziņojumu saskaņošana jaunajā Lisabonas pārvaldes ciklā palielinās redzamību un saskaņotību starp dažādām akcijām par labu MVU. Tas arī dod savu ieguldījumu sinerģiju uzlabošanā starp mikroekonomikas reformām, kas jāveic, piemēram, lai padarītu Eiropu vairāk radošu un investīcijām un darbam pievilcīgāku. MVU politika pēc savas dabas ir transversāla un aicina stiprināt MVU dimensijas visā Kopienas politikas spektrā. Piemēram, MVU jautājumi atspoguļosies paziņojuma „Ceļā uz vairāk integrētu pieeju rūpniecības politikai” pārbaudē⁴.

Jaunā pieeja pamatojas uz visaptverošu izpratni par MVU lomu sabiedrībā, uzsverot to kā ekonomiskās un sociālās kohēzijas nozīmīga faktora lomu vietējā un reģionālā līmenī. Pie tam vairums MVU ir uzņēmušies kompānijas sociālo atbildību, kas ļauj tiem uzlabot savu darbību un konkurētspēju, tajā pašā laikā labvēlīgi ietekmējot vietējo sabiedrību un vidi. Lieliem uzņēmumiem arī ir pienākumi pret MVU kā apakšuzņēmējiem, piemēram, autorūpniecībā. Komisija saistīsies ar uzņēmumiem, lai veicinātu ES programmas un virzītu MVU reakciju uz politikas veidotājiem. Kopienas uzņēmumu atbalsta tīkliem, piemēram, Eiropas Informācijas centriem, ir svarīga loma MVU politikas veiksmīgā īstenošanā.

MVU ir ļoti dažādi: daži meklē ātru izaugsmi un lielāku tirgu, citi strādā tikai vietējā vai reģionālā tirgū. Tā kā šī dažādība ir jāatspoguļo politikā, tad jaunā pieeja ietver iniciatīvas un akcijas, kas atraisītu visu veidu uzņēmumu pilnu potenciālu, sākot no iesācējiem un ātras izaugsmes „gazelēm” līdz tradicionāliem uzņēmumiem, ieskaitot amatniecības jomu, mikrouzņēmumus, sociāli ekonomiskos uzņēmumus un ģimenes MVU.

Ekonomikas struktūras izmaiņas divās pēdējās desmitgadēs ir radījušas jaunas iespējas MVU, kas bieži ir elastīgi, spējīgi pielāgoties un dinamiski uzņēmumi. Salīdzinot ar lieliem uzņēmumiem, tiem ir priekšrocības tirgū ar nišām, ģeogrāfiski ierobežotā tirgū, vai ražojot nelielu partiju vai specializētas preces. Tomēr MVU, salīdzinot ar lielajiem uzņēmumiem, nesamērīgi cieš no likumu un administratīvās slodzes. Konkurences palielināšanās līdz ar tādām tirgus nepilnībām kā ierobežota pieeja finansēm, pētījumiem, jaunumiem, tīkliem un piegādes ķēdēm arī var kavēt to izaugsmi. MVU bieži ir jutīgi pret straujām ekonomikas izmaiņām un konkurences spiedienu. Vēl vairāk, uzņēmēji lielākoties ir nepietiekoši informēti par viņiem domātām konsultācijām un atbalsta pasākumiem, īpaši Eiropas līmenī.

4

Komisijas paziņojums: Lisabonas programmas ieviešana: Politika ES ražošanas stiprināšanai – virzoties uz saskaņotu rūpniecības politiku, KOM (2005) 474.

Atbalstu MVU sniegs Kopienas programmas uzņēmumiem, t. i., Uzņēmumu un uzņēmējdarbības daudzgadīgā programma un gaidāmā Konkurētspējas un inovācijas pamatprogramma (*CIP*). Tomēr, tā kā MVU politika bieži tiek saprasta kā vietējā un reģionālā līmenī saņemtais un sniegtais atbalsts, tad jāizmanto arī citi svarīgi finansēšanas avoti, kā kohēzijas politikas fondi.

Struktūrfondi ir liela loma uzņēmējdarbības un iemaņu veicināšanā un MVU izaugsmes potenciāla uzlabošanā, piemēram, atbalstot MVU tehnoloģisko attīstību, nodrošinot uzņēmējdarbības atbalsta dienestus, nostiprinot MVU sadarbību. Struktūrfondi laika posmā no 2000. līdz 2006. gadam ir devuši MVU apmēram 21 miljardu EUR, un kohēzijas Stratēģisko pamatnostādņu projektā ieteiktās norādes apliecina šo apņemšanos⁵. MVU aspekti attiecas arī uz jauno lauku attīstības politiku, jo atbalsts būs pieejams mikrouzņēmumu radīšanai, lai dažādotu lauku ekonomiku⁶.

3. ĪPAŠIE PASĀKUMI

3.1. Uzņēmējdarbības un iemaņu veicināšana

ES **neizmanto pilnībā savu uzņēmējdarbības potenciālu** un nerada pietiekoši jaunu uzņēmumu. Vēl ir pārāk daudz tādu faktoru kā līdzsvara trūkums starp risku un atalgojumu, vāja sociālā nodrošināšana, neziņa par to, ko īsti uzņēmēji dara, — tie nosver svaru kausus par labu darbinieka statusam, nevis kļūšanai par pašnodarbināto. Komisija pastiprinās pūles, lai palielinātu sabiedrības atzinību uzņēmējiem, veicinātu lielāku izpratni par uzņēmēja karjeru, sekmētu uzņēmēja domāšanas veidu, kā arī veicinātu uzņēmējdarbību ar atbildības izjūtu. Uzņēmējdarbības un izglītības lomas arvien pieaugošo nozīmi Komisija uzsvērs gaidāmajā Paziņojumā par šo svarīgo jomu. Tajā pašā laikā struktūrfondi tieši atbalstīs uzņēmējdarbības veicināšanu, investējot tādās darbībās kā uzņēmējdarbības konsultāciju pakalpojumu un kopīgu pakalpojumu uzņēmumiem loka un kvalitātes uzlabošana. Pēdējais, bet ne mazāk svarīgais, — vairumam dalībvalstu būtu lietderīgi veikt pasākumus, lai samazinātu izdevumus un laika patēriņu, kas vajadzīgi jauna uzņēmuma izveidošanai.

Komisija stiprinās atbalstu pasākumiem, kas **samazina uzņēmējdarbībai neatņemami raksturīgo riska nastu**. Tā veiks pasākumus, lai novērstu uzņēmējdarbības neizdošanās negatīvo ietekmi un izpētītu iespējas uzlabot sociālās nodrošināšanas shēmas un bankrota procedūras. Piemēram, Komisija ir sākusi īstenot eksperimentālu projektu, lai uzlabotu zināšanu un pamatiemaņu nodošanu, kuras ir būtiskas **uzņēmuma sekmīgai nodošanai**. Bez tam Komisija plāno arī īpašu Paziņojumu par uzņēmumu nodošanu, lai izceltu tās izšķirošo lomu, lai ES saglabātu miljoniem darba vietu.

Lai samazinātu **iemaņu trūkumu**, visiem partneriem un īpaši uzņēmumiem jābūt iesaistītiem apmācību kursu un metodoloģiju attīstībā un definēšanā. Komisija uzskata, ka dalībvalstīm jāpārskata sava izglītības un apmācību politika, lai padarītu to atsaucīgāku notiekošajām un sagaidāmajām izmaiņām darba tirgū. Valstu papildu mūžizglītības stratēģija, kas jāizveido līdz 2006. gadam „Izglītības un mācību programmas 2010. gadam” ietvaros, un Kopienas rīcības programma mūžizglītības

⁵ KOM (2005) 299.

⁶ KOM (2005) 304.

jomā atvieglos MVU darbinieku piemērošanos darba tirgus vajadzībām un veicinās uzņēmējdarbības iemaņas, ieskaitot „risika uzņemšanos” visos izglītības un apmācību līmeņos. Bez tam Komisija finansē pasākumus, kas samazina iemaņu trūkumu, uzlabojot uzņēmējdarbības apmācības un mūžizglītību Eiropas Sociālā fonda ietvaros.

Komisija cieši sadarbojas ar valstu iestādēm, lai pievērstos tām jomām, kur vēl nav pietiekoši apmierinātas **uzņēmēju sieviešu** vajadzības, īpaši piekļuve finanšu un uzņēmējdarbības tīkliem. Runājot par tādiem **uzņēmējiem** kā jauni cilvēki, veci strādnieki vai etnisko minoritāšu pārstāvji, Komisija turpinās veicināt tīklu radīšanu starp politikas veidotājiem, lai identificētu un veicinātu labu praksi, palīdzot tiem. .

3.2. MVU pieejas tirgum uzlabošana

MVU nevar gūt visu labumu no iespējām, ko dod **iekšējais tirgus**, lielākoties tādēļ, ka trūkst informācijas par uzņēmējdarbības iespējām, par spīti Komisijas un dalībvalstu ilgajām pūlēm atvieglot pārrobežu darbības ES. Īpaši MVU ne vienmēr zina par iespējām, ko piedāvā **valsts iepirkuma** tirgus, tiem ir ierobežoti resursi, lai piedalītos **standartizācijas** procesā vai lai izmantotu **intelektuālā īpašuma tiesības** (IĪT), un tiem ir grūti izpildīt sarežģīto un dažādo **nodokļu sistēmu** prasības. MVU ir jāiedrošina iziet starptautiskajā arēnā, jo parasti tas dod labāku konkurētspēju un veicina uzņēmuma izaugsmi un ražīgumu.

Komisija uzsver, ka jāpastiprina pūles pabeigt **iekšējo tirgu**, un aicina dalībvalstis darboties līdzī šā kopīgā mērķa sasniegšanai. Komisija uzsāks jaunu iniciatīvu, kas pētīs, kā valsts politika var palīdzēt MVU gūt vairāk labuma no Eiropas tirgus. Paralēli Komisija turpinās strādāt pie ES uzņēmuma juridiskā noformējuma, kas motivēs MVU veidot pārrobežu partnerattiecības.

Valsts iepirkuma līgumu summas sniedzas pāri par 1,5 triljoniem EUR jeb 16 % no ES IKP⁷. Jaunās valsts iepirkuma direktīvas īstenošana, kas jāizdara līdz 2006. gada 31. janvārim, modernizēs un vienkāršos piešķiršanas procedūras, īpaši atbalstot e-iekirkumu un atļaujot „zaļo” valsts iepirkumu. Paredzams, ka tas nāks par labu MVU, ieskaitot ekoloģiski jaunradošos MVU, kuri iegūs no jaunās videi draudzīgās iepirkuma politikas.

Komisija strādā, lai veicinātu MVU dalību **standartizācijā** un lai uzlabotu MVU zināšanas par standartiem. Vēl ir iespējas plašākiem ilgtermiņa pasākumiem, lai nodrošinātu, ka standartizācijas procesā MVU intereses pilnībā ir ņemtas vērā un ka tie regulāri saņem īsu un saprotamu informāciju par jaunajiem standartiem. Tas ir jautājums, ar kuru dalībvalstīm būtu jāstrādā, atceroties, ka standartu attīstība izriet no Eiropas līmeņa diskusijām, kam pamatā ir valstu nostāja.

Lai samazinātu augstos **izdevumus nodokļu saskaņošanai**, ar ko parasti ir saistīta filiāles vai meitasuzņēmuma atvēršana citā dalībvalstī, Komisija gatavojas piedāvāt eksperimentālu projektu par nodokļu nomaksu savā valstī, kas atļautu MVU savu ārzemju filiāļu vai meitasuzņēmumu ar nodokli apliekamo ienākumu aprēķināt, pamatojoties uz savas valsts likumiem.

⁷

Ziņojums par Kopienas produktu un kapitāla tirgu funkcionēšanu, KOM (2002) 734.

Komisija gatavojas piedāvāt jaunas iniciatīvas **Eiropas Informācijas centru (EIC)** tīklam, lai iedrošinātu MVU piedalīties uzņēmējdarbības sadarbības un partneru meklēšanas pasākumos, īpaši pierobežas rajonos. Bez tam tirdzniecības barjeras ceļā uz ārzemju tirgiem, tādas kā importa un muitas prasības, MVU var būt nesamērīga nasta. Kā daļu no proaktīvā dialoga ar visiem tās lielākajiem tirdzniecības partneriem gan divpusējā, gan daudzpusējā līmenī Komisija turpmāk meklēs iespēju samazināt šķēršļus, kas likti eksportētājiem no Eiropas, un veicināt lielāku **pieejamību starptautiskajiem tirgiem**. Pirmkārt tā jāsasniedz, izmantojot drosmīgu stratēģiju Dohas attīstības sarunu kārtā. Citi veidi varētu būt informācijas sniegšana par tirgu un MVU iedrošināšana slēgt kopuzņēmuma līgumus ar jaunattīstības valstu uzņēmumiem.

ES **Tirgus piekļuves stratēģiju** stiprinās, reģistrējot un novērtējot ES uzņēmumu izteiktās sūdzības un nodrošinot pienācīgu lietas uzraudzību. Komisijai ir arī mērķis attīstīt MVU politiku un uzlabot uzņēmējdarbības vidi valstīs ārpus ES, īpaši kandidātvalstīs, un Eiropas kaimiņattiecību politikas partnerēs, sadarbojoties politikā un palīdzības programmās.

3.3. Birokrātisko šķēršļu pārvarēšana

Kopienas līmenī Komisija ir nolēmusi īstenot principu „**vispirms jādomā par mazākajiem**” visā Kopienas politikā un censties vienkāršot likumus un administrāciju. Nosakot piemērotus vienkāršošanas pasākumus, jāpievērš uzmanība tam, lai nodrošinātu, ka noteikumi ir proporcionāli sasniedzamajiem mērķiem, ņemot vērā sociālo vidi un ekonomikas aspektus.

Labāki noteikumi MVU ir ļoti svarīgi, jo tiem ir ierobežoti resursi un nav pietiekošas pieredzes, lai risinātu bieži sarežģītos likumu un noteikumu jautājumus. Ir liecības, ka MVU var neproporcionāli ciest no administratīvās nastas. Lai uzlabotu izaugsmes un attīstības apstākļus, Komisija vienkāršos likumus un noteikumus, kā teikts nesenajā Komisijas paziņojumā par likumdošanas vides vienkāršošanu⁸. Tā kā vienkāršošana ir dalīta atbildība, tad dalībvalstīm vajadzēs to iekļaut savos valsts likumos un ES likumus transponēt pēc iespējas vienkāršākā veidā.

Tādēļ Komisija pievērsīs uzmanību MVU dimensijai, kad agrā stadijā novērtēs ES likumu ietekmi un nodrošinās, ka MVU vajadzības ir atbilstoši un sistemātiski ievērotas. Sagatavojot pieņemt paredzētos **likumus**, Komisija pārliecināsies, ka tie netraucē MVU izaugsmi un inovāciju potenciālu, un sistemātiski pārbaudīs visas iespējas, ieskaitot izņēmumus, kur tas nepieciešams. Gan valstu līmenī, gan ES līmenī vienmēr jāpārdomā atbilstoši pasākumi, lai atvieglotu likumu nastu MVU, un var būt lietderīgi ieviest specifiskus noteikumus MVU. Tie varētu būt garāki pārejas posmi, samazinātas cenas vai vienkāršotas prasības ziņojumiem, pat izņēmumi, vai palīdzība, piemēram, palīdzības dienesti. Piemēram, pārstrādātais ES farmācijas likums nosaka, ka ievērojamu izmaksu samazinājumu, atlaides un speciālu administratīvu palīdzību saņems MVU, kas izstrādā zāles. Komisija arī nodrošinās, ka MVU ieinteresētās puses saņem pienācīgas konsultācijas.

⁸

KOM (2005) 535.

Komisija pievērš arvien lielāku uzmanību barjerām, kas attiecas uz **administratīvo nastu**, kas kavē MVU radīt jaunas darba vietas un aicina dalībvalstis steidzīgi izpētīt nesenā ziņojuma par viena cilvēka uzņēmumiem rezultātus, un īstenot dzīvē tā ieteikumus par to, kā atvieglot darbā pieņemšanu mazos uzņēmumos⁹.

Dažreiz **alternatīvo politikas instrumentu**, piemēram, standartu un brīvprātīgu vienošanos, lietošana ir jāuzskata par veidu, kā papildināt un atbalstīt esošo likumu īstenošanu. Kad tos gatavo, tad projektu veidošanas procesā pilnā apjomā jāļauj piedalīties MVU pārstāvjiem.

Darbs pie likumu vienkāršošanas par **MVU dalību Kopienas programmās** ir centīgi jāturpina, samazinot procedūru sarežģītību, ieskaitot MVU informēšanu par esošajām programmām un sākot novērtēšanas procedūru, kas ņem vērā MVU īpatnības. Papildus Komisija apsver citus pasākumus, piemēram, pirmsnovērtēšanas procedūras ieviešanu, iedrošinot MVU konsorcijs dalību, vienkāršojot prasības MVU finansēšanai un izvirzot mērķus MVU dalībai. Komisija arī nodrošinās atbilstošu rezultātu pārbaudi MVU dalības ES programmās veikto pasākumu regulārai novērtēšanai.

Gan Komisijai, gan dalībvalstīm jāpiedalās īpašajās politikas jomās, lai atvieglotu MVU nastu un labāk izzinātu to īpašās vajadzības. Komisija plāno pārstrādāt un vienkāršot dažādos **likumus par valsts atbalstu** un ar elastīgāku pieeju MVU atbalstam iedrošināt risku. Īpaši tiks pārstrādāti likumi par valsts atbalstu, lai veicinātu MVU radošo pieeju, kas ir svarīgs elements.

Komisija ir publicējusi Padomes Direktīvas¹⁰ priekšlikumu, lai ieviestu vienotu EUR 100 000 gada apgrozījuma sliekšni atbrīvojumam no PVN un **PVN vienas pieturas sistēmu**, lai vienkāršotu PVN saistības un iedrošinātu MVU palielināt tirdzniecību ES valstīs. Komisija pieprasa šīs Direktīvas ātru pieņemšanu. Bez tam dalībvalstis tiek aicinātas atjaunot **tiešo nodokļu iekasēšanu**, lai MVU samazinātu nevajadzīgo nastu. Beidzot, tas norādīs uz labu praksi dalībvalstīs jautājumā par nodokļiem no nesadalītās peļņas, kas var stiprināt MVU līdztiesības pozīcijas.

3.4. MVU izaugsmes potenciāla uzlabošana

ES pievēršas pastāvīgām un labi zināmām tirgus nepilnībām, kas ierobežo MVU **pieeju finansējumam, pētījumiem, jaunievedumiem un informācijas un sakaru tehnoloģijām (ICT)** un kavē to izaugsmes potenciālu. Šīm aktivitātēm ir regulējošs iespaids, tās jāpastiprina un jāattīsta, lai atbilstu dažādu uzņēmumu veidu mainīgajām vajadzībām.

Finansējums ir izšķirošs ieguldījums MVU radīšanai, paplašināšanai un attīstībai. Komisija ir ierosinājusi ievērojami palielināt MVU esošo **finansiālo atbalstu** Konkurētspējas un inovācijas programmā (CIP). Paplašināšanas veicināšanai ir izveidots jauns riska kapitāla instruments, kas mērķēts īpaši uz MVU inovācijām un izaugsmi. Banku aizdevumu portfeļa nodrošināšanas instruments atbrīvos lielāku aizdošanas spēju, lai attīstītu tuvfinansējumu tradicionālākiem uzņēmumiem. Komisija iesniegs **paziņojumu par Eiropas veidu, kā finansēt izaugsmi**, lai radītu

⁹

¹⁰ http://europa.eu.int/comm/enterprise/entrepreneurship/support_measures/first_emp/index.htm
KOM(2004) 728 galīgais, 29.10.2004.

spēcīgāku sinerģiju starp dalībvalstīm un finanšu kopienai, lai noņemtu palikušos šķēršļus ceļā uz finansiālo pakalpojumu iekšējo tirgu, kā arī lai identificētu iedarbīgas un efektīvas valsts–privātpersonas partnerattiecības, kas spētu pārvarēt tirgus nepilnības.

Nepārtraukta **atjaunošanās** ir svarīga sastāvdaļa uzņēmumu noturīgā attīstībā¹¹. Tomēr par spīti nozīmīgajam ieguldījumam inovācijā, MVU bieži sastopas ar grūtībām, izmantojot inovāciju un pētījumu rezultātus un labi izmantojot intelektuālā īpašuma tiesības (IĪT). ES ir uzstādījusi mērķi stiprināt MVU inovāciju un pētījumu spējas un palielināt **tehnoloģiju nodošanas** apjomu uz tiem, vienlaikus atzīstot, ka visu tipu MVU var gūt labumu no tehnoloģiskā progresā. Tādēļ Komisija meklēs iespējas paplašināt MVU dalību Eiropas iniciatīvā INNOVA un, izmantojot Kopienas uzņēmējdarbības atbalsta tīklus, sniegt īpašu atbalstu MVU intelektuālā īpašuma aizsardzības jomā. **Palīdzības programma saskaņā ar vidi** atbalsta inovācijas MVU, vienlaikus uzlabojot to vides aizsardzības pasākumus.

Ieguldījumi MVU izaugsmes potenciālā ir arī viens no galvenajiem elementiem jaunajā **kohēzijas politikā**. Stratēģiskās pamatnostādnes izvirza vairākas aktivitātes, kas vērstas uz MVU izaugsmi, ieskaitot MVU un potenciālo uzņēmēju uzlabotu piekļūšanu finansējumam, atvieglojot tehnoloģiju tālāknodošanu un investēšanu izcilības centros, kas saista MVU ar pētniecības un tehnoloģiskajām iestādēm.

Komisija uzskata, ka ir būtiski visiem spēkiem censties vienkāršot likumus un procedūras, lai **veicinātu MVU dalību 7. pamatprogrammā** un turpinātu stingri uzraudzīt progresu šajā jomā. Komisija turpinās veikt pasākumus, lai iedrošinātu un atvieglotu MVU dalību gan sadarbības projektos dažādās tematiskajās nozarēs, gan īpašās akcijās, kas domātas MVU un tos pārstāvošajām organizācijām.

Informācijas un sakaru tehnoloģiju (ICT), e-mācību un e-uzņēmējdarbības veicināšana un uzsākšana ir MVU konkurētspējas uzlabošanas pamatelements. Komisija turpinās atbalstīt tīklu veidošanu starp politikas veidotājiem šajā jomā, izmantojot MVU **e-Uzņēmējdarbības atbalsta tīklu**. Tā turpinās atbalstīt labas prakses apmaiņu un izplatīšanu, atbalstīs MVU konsultantu apmācības un veicinās sadarbību starp informācijas un sakaru tehnoloģiju piegādātājiem un MVU. Papildus Konkurētspējas un inovācijas programma atbalstīs informācijas un sakaru tehnoloģiju risinājumus MVU vajadzībām.

Beidzot, Komisija paredz uzlabot zināšanas par **Eiropas MVU un veikt to darbības analīzi**, lai varētu stiprināt to konkurētspēju. Tā uzlabos esošos instrumentus, tādus kā **Eiropas MVU novērošanas centru**, lai analizētu ekonomikas datus un izpratni par MVU, lai varētu plašāk aprakstīt to veikumu un raksturojumu, neuzliekot MVU nekādu tiešu administratīvu nastu.

3.5. Dialoga un konsultāciju ar MVU ieinteresētajām pusēm stiprināšana

MVU ir slikti informēti par ES un tās aktivitātēm un reizēm kritiski noskaņoti par to ietekmi uz uzņēmējdarbību. Bieži tie pilnībā neaptver ES dotās iespējas. Eiropas

¹¹ Sk. Komisijas paziņojums: Kopienas Lisabonas programmas ieviešana: Pētniecības un inovācijas sekmēšana — ieguldījums izaugsmei un nodarbinātībai: Kopēja nostāja, KOM(2005) 488 galīgais 12.10.2005.

iestādēm arī jāuzlabo spēja uz klausīt MVU problēmas un kopā ar dalībvalstīm veicināt uzņēmējdarbības pozitīvu tēlu. **Mazinot informācijas nepilnības** starp Eiropas iestādēm un uzņēmumiem, īpaši MVU, ir svarīgi piesaistīt pilsoņus Eiropas projektam¹².

Komisija veicinās regulārākus un labāk izveidotus dialogus un konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm. Tā centīsies pilnīgāk atspoguļot iesaistīto aprindu dažādību, no Eiropas uzņēmējdarbības organizācijām līdz valsts un vietējām atbalsta organizācijām, mazās uzņēmējdarbības padomdevējiem un zināmā mērā ar pašiem MVU. Komisija un īpaši tās **MVU sūtnis** plaši konsultējas ar attiecīgajām ieinteresētajām pusēm, lai nodrošinātu, ka, politiku veidojot, viņu problēmas tiek ņemtas vērā.

Atzīstot uzņēmējdarbības organizāciju centrālo lomu atsauksmju novadīšanā no MVU līdz Eiropas iestādēm, Komisija plāno radīt **ātri un ērti lietojamu konsultāciju mehānismu** („MVU vadības centru”), kas ļaus caur Eiropas Informācijas centra tīklu saņemt MVU uzskatus par politikas veidošanas īpašām jomām. Papildus tam Komisija pašlaik izskata Interaktīvās politikas veidošanas iniciatīvu un ierosinās veidus, kā uzlabot atsauksmju saņemšanas mehānismu, kas atvieglos MVU problēmu identifikāciju ES likumos. Pēdējais, bet ne mazāk svarīgais — Komisija tikko publicējusi ziņojumu par konsultācijām ar ieinteresētajām pusēm valstu un reģionu līmenī un sniedz konkrētus priekšlikumus, kā uzlabot konsultāciju mehānismus.

Galvenā prioritāte būs **uzņēmējdarbības veicināšana un MVU tēla veidošana**. Komisija pievērsīs uzmanību sakariem ar dažādām ieinteresētajām grupām, ieskaitot reģionu līmenī. Tajā pašā laikā daudzas mērķtiecīgas akcijas būs veltītas sabiedrības uzskatu par Eiropas uzņēmējiem uzlabošanai, parādot veiksmīgas uzņēmējdarbības praksi. Jauna shēma „Eiropas uzņēmumu balva” tiks uzsākta 2005. gada beigās. Tā identificēs veiksmīgu politiku, veicinās uzņēmējdarbību un MVU reģionu līmenī un atvieglos labas prakses apmaiņu šajā jomā.

Beidzot, Komisija **veicinās sadarbību starp dalībvalstīm un citām ieinteresētajām pusēm**. Tā stiprinās tīklu veidošanu ar valstu valdībām par MVU jautājumiem, kā arī regulārāk rīkos tikšanās ar uzņēmējdarbības organizācijām, lai apspriestu politikas jautājumus. Lai nodrošinātu ieinteresēto grupu plašu piedalīšanos, Komisija organizēs ikgadēju augsta līmeņa konferenci, kur aplūkos sasniegto progresu šā paziņojuma īstenošanā un apspriedīs turpmāko rīcību. Papildus Komisija veicinās MVU piedalīšanos augsta līmeņa grupās, apaļā galda sanāksmēs un citos atbilstošos forumos un 2006. gadā organizēs konferenci amatniecības uzņēmumiem.

4. SECINĀJUMI

Šis paziņojums iezīmē jaunu sākumu pragmatiskākai, visaptverošai un ietverošai ES politikai, kas atbalsta MVU. Tas iezīmē galveno lomu, kas MVU ir Partnerattiecībās izaugsmei un nodarbinātībai. Komisija, pamatojoties uz pilnīgākiem Kopienas

¹² Sk. 2005. gada jūlija Rīcības plānu Eiropas Komisijas saziņas ar Eiropas pilsoņiem uzlabošanai (SEK(2005) 985)

politikas instrumentiem, uzlabotu sinerģiju starp politikas jomām un patiesu partnerību starp ES un dalībvalstu akcijām, ir sagatavojusi ceļu stratēģiskai pieejai, lai padarītu MVU konkurētspējīgākus.

Svarīgs mērķis ir ES un valstu līmenī panākt izmaiņas politikas veidotāju un sabiedrības attieksmē pret MVU un uzņēmējiem. Tiešām lai tā būtu sekmīga, tad MVU politikai vajag saskaņot miljoniem Eiropas uzņēmēju gaidas dažāda spektra politikā. Paziņojumā pievērsta uzmanība milzīgajam MVU neizmantotajam izaugsmes un nodarbinātības potenciālam, un tas iesaka veidus, kā vienkāršot likumus un noteikumus, veicināt uzņēmējdarbības kultūru un palīdzēt MVU piekļūt inovācijām, finansēm, apmācībām, un pēdējais, bet ne mazāk svarīgais, — Eiropas un starptautiskajam tirgum. Beidzot, uzlaboti sakari un konsultācijas starp ieinteresētajām pusēm iet roku rokā ar jauno MVU politiku.

Šajā paziņojumā izvirzīto mērķu sasniegšana ietver visu attiecīgo darbojošos personu pilnīgu mobilizāciju un iesaistīšanos individuālā un sabiedrības, reģionālā, valsts un Eiropas līmenī. Komisija rūpīgi sekos MVU darba uzlabošanai ekonomikā, par prioritāti uzskatīs MVU politikas koordinācijas stiprināšanu ES līmenī un starp dalībvalstīm un izmantos Kopienas instrumentus un programmas, lai īstenotu MVU konkurētspējas atbalsta akcijas.